ECLI:LV:VRT:2025:0617.19430067225.1.S
Lieta Nr. 19430067225

Lietas arhīva Nr. K71-0447-25/37

Vidzemes rajona tiesa

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Alūksnē 2025. gada 17. jūnijā

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Līga Supe,

piedaloties prokurorei Sintijai Puļļai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona A/vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), atrodoties alkohola ietekmē.

2025. gada 31. maijā ap plkst. 19.21/Persona A/, būdams transportlīdzekļa vadītājs, kurš transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav ieguvis, tas ir, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, atrodoties alkohola ietekmē ar alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā (asinīs) 2,35 promiles, vadīja citai personai piederošo mehānisko transportlīdzekli – automašīnu“AUDI A4”, ar valsts reģistrācijas numura zīmi/Reģistrācijas numurs A/ /Ceļa posms A/, kad viņa vadīto transportlīdzekli apturēja Valsts policijas amatpersonas.

Ar šādām darbībām /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Apsūdzētais savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina. Apsūdzētais piekrita, ka netiek veikta pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas sēdē piekrita prokurore.

Ņemot vērā to, ka apsūdzētais savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnībā, piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtība un sekas apsūdzētajam tika izskaidrotas, un tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes neradās šaubas par apsūdzētā vainu inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu tiesa nolēma pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā neveikt.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā netiek izdarīts.

[3] Apsūdzētā darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas. Apsūdzētā vaina Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta un viņš par šī noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ir sodāms.

[4] Izvērtējot apsūdzētajam nosakāmā soda veidu un soda mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi.

[4.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otro daļu, nosakot apsūdzētajam piemērojamā soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. pantu noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas ir mazāk smags noziegums. Tas ir tīšs nodarījums. Tiesa ņem vērā, ka ar noziedzīgo nodarījumu nav nodarīts kaitējums nevienai personai, noziedzīgā nodarījuma rezultātā paliekošas sekas nav iestājušās. Tomēr transportlīdzeklis ir paaugstinātas bīstamības avots un tā vadīšana, turklāt atrodoties alkohola ietekmē, būtiski apdraud ceļu satiksmes drošību. Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētajam transportlīdzekļa vadīšanas tiesības iepriekš ir bijušas, tātad viņš ir bijis apguvis ceļu satiksmes noteikumus un nokārtojis transportlīdzekļa vadīšanas eksāmenus. Transportlīdzekļa vadīšanas tiesības tikušas atņemtas un, beidzoties uzliktajam liegumam, likumā noteiktajā kārtībā nav atgūtas. Tāpat tiesa ņem vērā, ka noziedzīgā nodarījuma īpašo kaitīgumu raksturo fakts, ka alkohola koncentrācija apsūdzētā organismā, vadot transportlīdzekli, ievērojami pārsniedza pieļaujamo alkohola koncentrāciju alkohola vadītājam (2,35 promiles). Būdams alkohola ietekmē, apsūdzētais transportlīdzekli vadīja diennakts gaišajā laikā, /Adrese A/, uz kuras ir vairākas gājēju pārejas, kas radīja augstu bīstamību citiem satiksmes dalībniekiem. Noziedzīgais nodarījums vērsts pret satiksmes drošību.

Pārbaudot apsūdzētā personību, konstatēts, ka viņš iepriekš kriminālā kārtā nav sodīts, kas pozitīvi raksturo apsūdzētā personību (lietas 28-29. lapa). No lietā esošajām ziņām izriet, ka pēdējā gada laikā apsūdzētais ticis saukts pie administratīvās atbildības par administratīvajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē un iepriekš piemērotie naudas sodi nav nomaksāti, kas, savukārt, apsūdzētā personību raksturo negatīvi (lietas 37. lapa).

/Persona A/ ir 44 gadus vecs, viņam ir deklarēta dzīvesvieta (lietas 25. lapa), šķīries (lietas 26. lapa), apgādībā viens nepilngadīgs bērns (lietas 27. lapa). Tiesas sēdē norādīja, ka ar bērnu vienā mājsaimniecībā nedzīvo. Ienākumi vidēji mēnesī esot ap 1200*euro*. Lietā atrodas izdruka no VID datubāzes par /Persona A/ darba vietām, aprēķinātajiem darba ienākumiem un ieturētajiem nodokļiem par 2025. gadu, kas apstiprina, ka 2025. gadā /Persona A/ veicis algotu darbu /Nosaukums A/ (lietas 36. lapa).

[4.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešo daļu, nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 47. panta otro daļu, par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Tiesa nekonstatē Krimināllikuma 48. pantā norādītos atbildību pastiprinošos apstākļus.

[4.3] Nosakot soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais piekrita lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, tā izmantojot savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21. pants. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa veida izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet ir ņemams vērā pie soda veida noteikšanas, jo tas pastiprina vainas atzīšanu un nožēlošanu (*sk. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008. gada 21. aprīļa nolēmumu lietā SKK232/08*).

Ņemot vērā iepriekš konstatētos apstākļus – noziedzīga nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošu apstākli un to, ka nav konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi, tiesa

atzīst, ka konkrētajā gadījumā soda mērķis ir sasniedzams, piemērojot apsūdzētajam sodu probācijas uzraudzības veidā nosakot to uz 2 gadiem.

Nosakot sodu probācijas uzraudzības veidā, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46. panta ceturtajā daļā noteikto, ka brīvības atņemšanas sodu par krimināl pārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem. No Krimināllikuma 46. panta ceturtajā daļā noteiktā secināms, ka nosakot sodu par, šajā gadījumā, mazāk smaga nozieguma izdarīšanu, prioritāte piešķirama panta sankcijā paredzētiem vieglāka soda veidiem un tikai, ja, piemērojot vieglāka soda veidu nav iespējams sasniegt soda mērķi, piemērojams sods brīvības atņemšanas veidā.

Tiesa neapšauba, ka noziedzīgā nodarījuma raksturs ir pietiekami nopietns, un tas izceļas no citiem šajā pantā paredzētajiem nodarījumiem ar to, ka apsūdzētais lielā alkohola reibumā (2,35 promiles) transportlīdzekli vadīja pa mazpilsētas galveno ielu sestdienas vēlā pēcpusdienā gaišajā diennakts laikā. Lietā nav informācijas par satiksmes intensitāti, tomēr, ņemot vērā dzīvē gūtos novērojumus, šajā laikā varēja būt pietiekami intensīva satiksmes intensitāte, kā arī pārvietoties gājēji, turklāt noziedzīgais nodarījums izdarīts 31. maijā – tikko sākušās skolēnu vasaras brīvdienas. Tomēr tiesa secina, ka Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā norādītais soda mērķis vislabāk šajā gadījumā sasniedzams, ja apsūdzētajam sods tiek piemērots probācijas uzraudzības veidā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 38.^{1} panta pirmo daļu probācijas uzraudzība kā pamatsods vai papildsods ir personas piespiedu iesaistīšana tās vecumam, psiholoģiskajām īpašībām un attīstības līmenim piemērotos sociālās uzvedības korekcijas un sociālās rehabilitācijas pasākumos. Tas nozīmē, ka soda izciešanas laikā tiks veikts darbs ar apsūdzētā apziņu un uzvedību, lai turpmāk aizsargātu sabiedrības drošību un apsūdzētais turpmāk neizdarītu noziedzīgus nodarījumus. Tāpat tiesa secina, ka probācijas uzraudzības izciešanas laikā apsūdzētais izjutīs soda smagumu, jo viņam būs jāuzņemas jauni pienākumi un atbildība par to izpildīšanu 2 gadu garumā.

Tiesa uzskata, ka probācijas uzraudzība ir piemērots soda veids apsūdzētajam par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu, ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu un viņa personību. Vērtējot soda samērīgumu, tiesa konstatē, ka likumdevējs sodu probācijas uzraudzības veidā paredzējis Krimināllikuma pantu sankcijās arī par smagiem noziegumiem, un Krimināllikuma 38.^{1} panta 2.^{1} daļā paredzēta šāda soda veida piemērošana pat par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu.

[4.4] Tāpat par Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /Persona A/ piemērojams papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana uz sankcijā noteikto laiku – 5 gadiem.

[4.5] Šāds sods, tiesas ieskatā, ir taisnīgs, samērīgs un atbilstošs noziedzīgā nodarījuma raksturam, kaitīgumam un apsūdzētā personībai. Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā soda mērķis ir sasniedzams, nenosakot Krimināllikuma 262. panta pirmās daļas sankcijā paredzēto sodu brīvības atņemšanas veidā.

[4.6] Šajā krimināl procesā /Persona A/ aizturēts 2025. gada 31. maijā plkst. 19.41 (lietas 38. lapa) un atbrīvots no īslaicīgās aizturēšanas vietas 2025. gada 2. jūnijā plkst. 14.25 (lietas 49. lapa). Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu /Persona A/ soda laikā ieskaitāma aizturēšana. Aizturēšana līdz divdesmit četrām stundām rēķināma kā viena brīvības atņemšanas diena. Viena brīvības atņemšanas diena atbilst divām probācijas uzraudzības dienām.

Soda laikā ieskaitot aizturēšanā pavadītās dienas, tiesa secina, ka galīgais sods, kas jāizcieš /Persona A/ ir probācijas uzraudzība uz 1 (vienu) gadu 11 (vienpadsmit) mēnešiem 26 (divdesmit sešām) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

[5] Ar Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Ziemeļvidzemes iecirkņa Izmeklēšanas nodaļas 2. grupas inspektores, kapteines /Persona B/ 2025. gada 2. jūnija lēmumu /Persona A/ piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā. Tiesa uzskata, ka piemērotais drošības līdzeklis /Persona A/ atceļams pēc sprieduma stāšanās spēkā.

[6] No lietas materiāliem redzams, ka transportlīdzekļa “Audi A4” ar valsts reģistrācijas numuru /Reģistrācijas numurs A/, īpašniece ir fiziska persona /Persona C/ (lietas 12. lapa).

Lietā atrodas Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Ziemeļvidzemes iecirkņa Izmeklēšanas nodaļas 2. grupas inspektores /Persona B/ 2025. gada 2. jūnija uzziņa kriminālprocesā Nr. 19430067225 par transportlīdzekļa vērtību, no kuras izriet, ka transportlīdzekļa vidējā tirgus vērtība uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdi visticamāk bijusi 1100*euro* (lietas 20.-22. lapa).

Nopratināts kā aizdomās turētais, /Persona A/ norādījis, ka konkrētās automašīnas vērtība varētu būt 700*euro*, ņemot vērā transportlīdzekļa tehnisko un vizuālo stāvokli (lietas 41. lapa).

No /Datums C/ apskates protokola (lietas 16.-18. lapa) redzams, ka transportlīdzeklim “Audi A4”, ar valsts reģistrācijas numuru /Reģistrācijas numurs A/ konstatēti redzami korozijas bojājumi, bojājumi automašīnas krāsai uz visas virsbūves. Odometra rādījums – 327 863.

No CSDD izdrukas par transportlīdzekli (lietas 12. lapa) redzams, ka transportlīdzeklim “Audi A4”, ar valsts reģistrācijas numuru /Transportlīdzeklis D/, /Datums D/ veikta tehniskā apskate un konstatēts, ka tas ir ar pieļaujamiem defektiem.

Tiesa atzīst, ka transportlīdzekļa “Audi A4”, ar valsts reģistrācijas numuru /Transportlīdzeklis D/, vērtība noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī bija ne mazāka kā 1100*euro.*

Krimināllikuma 70.^{14} panta 1.^{1} daļa noteic, ja izdarīts šā likuma 262. vai 262.^{1} pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums ar transportlīdzekli, kas pieder citai personai, no noziedzīgu nodarījumu izdarījušās personas piedzen pilnu vai daļēju šā transportlīdzekļa vērtību.

Tiesa atzīst, ka no /Persona A/ par labu valstij piedzenama pilna transportlīdzekļa “Audi A4”, ar valsts reģistrācijas numuru /Reģistrācijas numurs A/, vērtība 1100 (viens tūkstotis simts)*euro*.

[7] Lietā atrodas viens DVD-R disks ar videoierakstiem, kas arī turpmāk glabājams pie krimināllietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 523., 527.- 530. pantu, tiesa

nosprieda

/Persona A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumā un sodīt ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. pantu soda laikā /Persona A/ ieskaitīt šajā lietāaizturēšanā pavadīto laiku no /Datums C/ plkst. 19.41 līdz /Datums B/ plkst. 14.25, tas ir,brīvības atņemšanas soda 2 (divas) dienas, kas atbilst 4 (četrām) probācijas uzraudzības dienām.

Galīgais sods, kas jāizcieš /Persona A/ ir probācijas uzraudzība uz 1 (vienu) gadu 11 (vienpadsmit) mēnešiem 26 (divdesmit sešām) dienām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

/Persona A/ ir pienākums 10 darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas pieteikties Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā, atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai, lai pieteiktos soda – probācijas uzraudzība – izpildes uzsākšanai.

/Persona A/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā, – atcelt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Saskaņā ar Krimināllikuma 70.[14] panta 1.[1]daļu piedzīt no /Persona A/ par labu valstij transportlīdzekļa "AUDI A4", ar valsts reģistrācijas numuru /Reģistrācijas numurs A/, vērtību 1100*euro* (viens tūkstotis simts *euro*). Samaksa veicama Valsts kases kontā Nr. LV02TREL819045815400B, Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: EKK F22010010, par konfiscējamās mantas aizstāšanu kriminālprocesā Nr. 19430067225.

Noteikt nolēmumam daļā par transportlīdzekļa vērtības piedziņu labprātīgas izpildes termiņu 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās un uzlikt par pienākumu /Persona A/ maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Vidzemes rajona tiesā.

DVD-R disku ar videoierakstiem, kas atrodas lietā, glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams. Spriedums stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Prokurore un apsūdzētais 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilnu spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 10 darbdienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2025. gada 4. jūlija.

Tiesnese L. Supe